

Munkatársak: Szabó Krisztina régész, Orosz Ferenc ásatási technikus.

BÉRES MÁRIA

110. Csongrád határa

(Csongrád megye) Ő, Sza, A, Á, Kö, Ú

A Nabucco gázvezeték Csongrád és Bács-Kiskun megyét érintő nyomvonzszakaszára készítenő örökségvédelmi hatástanulmányhoz kapcsolódó terepbejárásokat 2009. december 7. és 2010. május 25. között végeztük. A beruházás a két megye területén áthaladva összesen 23 település közigazgatási területén valósul majd meg, a tervezett 177 km hosszú nyomvonal mindkét oldalát 100-100 m szélességben vizsgáltuk. A terepi felderítés időpontjában a külterületi szakasz meghatározó részét (kb. 21%-át) már sűrű vetés borította, nagyjából hasonló arányban (kb. 19%) fordult elő erdő, rét, legelő, ill. gazzal fedett terület, melyeken nem lehetett terepi kutatást végezni. Összességében a külterületi szakasznak mindössze 60%-a bizonyult terepbejárásra alkalmasnak.

Csongrád külterületén két új lelőhelyet (*Gulyás-tanyától Ny-ra, KÖH 74459; Mámai-földek, Dósa-tanyától É-ra, KÖH 74465*) találtunk. Több esetben tapasztaltuk a korábban külön kezelt lelőhelyek összefüggését, javasoltuk a nyilvántartásban való összevonásukat. A terepbejárás során őskori, szarmata, avar, Árpád-kori, középkori és újkori leleteket gyűjtöttünk.

Munkatársak: Sóskuti Kornél régész; Weisz Attila geodéta; Molnár Zsolt, Császi Dávid geodéziai asszisztensek; Alács Attila, Rózsa Gábor, Dankó Judit technikusok.

PARDITKA GYÖRGYI

111. Csőr határa

(Fejér megye) Ő, Kö

A 8. sz út Székesfehérvárt Ny-ról elkerülő szakaszának tervezése miatt szükségessé vált terepbejárást 2010. július 5-én végeztem. A nyomvonal két végpontját leszámítva az egész terület gyepvel elfedett, műveletlen legelő, kaszáló. A Székesfehérvár határába eső lelőhelyek lokalizálása nem járt sikerrel. Egy régészeti érdekű területet azonosítottam a Gaja-patak és a Hosszú-ér szögletében, a Hosszú-éri-földek területén, a patakok melletti É-D-i irányú dombháton. Siklósi Gyula kéziratos Fejér megyei topográfiájának segítségével sikerült az eddig tévesen lokalizált KÖH 22474 (MRT 1/15) és KÖH 22466 (MRT 1/7) lelőhelyeket pontosabban elhelyezni a térképen.

A bejárást során régészeti leletanyagot nem találtam.

FEKETE CSANÁD

112. Csökmő, Kossuth utca

(KÖH 75569)

(Hajdú-Bihar megye) Á, Kk

2010. szeptember 1-jén vízvezeték-rekonstrukciós munkák régészeti megfigyelése közben embercsontok kerül-

tek elő a hányóból, a református templommal szemben. A helyiek elmondása szerint az 1970-es években, amikor a vízvezetékot fektették, több sír is előkerült, azonban senki sem jelentette mindezt. A 47. sz. út építése, ill. a víz- és gázvezetékek fektetése során minden bizonnyal elpusztult a lelőhely jelentős része.

Szeptember 3-7. között 12 Árpád-kori sírt, valamint egy késő középkori nagyméretű szemetesgödört bontottunk ki (mely vágta is az egyik sírt). A sírok sűrű elhelyezkedése, a vázak temetésének módja (keskeny gödörbe, lepelbe csavarva, mellékletként S-végű hajkarikákkal) felveti a templom középkori előzményének lehetőségét – feltehetően a templom körüli temető részletét sikerült feltárnunk.

Munkatársak: Juhász László, Jurás Ákos, Papp Enikő, Szabó Nóra technikusok.

SZELEKOVSKY MÁRTA

113. Dabas, Közép-domb

(KÖH 54555)

(Pest megye) Sza, Á, Kú

A 2257/53 hrsz.-ú telken 2010. augusztus-szeptemberben végeztünk régészeti megfigyelést és megelőző feltárást. Az 1500 m² kiterjedésű beruházási terület teljes egészén kerültek elő régészeti jelenségek: összesen 104 objektum.

Túlryomó többségük a szarmata korszakra keltezhető. A Kr. u. 3-4. századi település egyes részleteit 2008-ban a 2256/3 hrsz.-ú beruházási terület megelőző feltárása során is dokumentálhattuk. Az idei évben gödrök és árkok kerültek elő, lakóépítmények nyomára nem bukkantunk. A gödrök nagy része méhkas alakú, élelemtároló verem volt, melyeknek alját és oldalát agyaggal kitapasztották. Az egy-, vagy többszortatú árkok a csapadékvíz elvezetésében és a település tagolásában játszottak szerepet. Az objektumokból előkerülő emléktároló nagy része szürke, korongolt, jól iszapolt, a római fazekasárut utánzó szarmata kerámia volt, de előkerültek kézzel formált töredékek is. Feltártunk továbbá állatcsonttöredékeket, két gödörben lókoponyát. A fémanyag kifejezetten kevés volt, néhány gödörből vastárgyak, egy gödörből ép, bronzból készült, aláhajtott lábú fibula került elő, a felszínen római pénzt, bronzlemezeket és egy töredékes Árpád-kori buzogányt találtunk.

A 13. századra keltezhető 3 gödör, amelyekben vörös földfestékekkel sávosan díszített palacktöredéket, szilkét és csigavonalas fazéktöredékeket találtunk. Egyetlen beásásban találtunk a 17-18. századra jellemző kerámiaanyagot.

A leletanyagot a ceglédi Kossuth Múzeumban helyeztük el.

Munkatársak: Kecskés Anita régész, Bíró István, Várkonyi Dia ásatási technikusok, Érdi Benedek geodéta.

RÁCZ TIBOR ÁKOS